

Samen word je groot

Programmaplan jeugd 2025 - 2028

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	P	1
INLEIDING	P	2
DE JEUGDZORGOPGAVE	P	3
STRATEGISCHE LIJNEN	P	6
DOELSTELLINGEN	P	10
MAATREGELEN	P	11
REALISATIE EN STURING	P	21
COLOFON	P	24

VOORWOORD

Anders kijken, anders denken, anders doen

Ieder kind verdient het om liefdevol op te groeien op een veilige plek, met de ruimte om zichzelf te ontdekken en te ontwikkelen. In een samenleving waarin je mag zijn wie je bent, waar verschillen worden gezien als kracht, en waar ruimte is om te leren en te groeien, met vallen en opstaan. Elk kind brengt zijn eigen talenten, vragen en dromen mee. Dat is wat onze samenleving rijk maakt. Het is aan ons allemaal om die ontwikkeling de ruimte te geven, en te begeleiden en ondersteunen waar dat nodig is.

We leven in een tijd waarin veel van kinderen, jongeren en ouders wordt gevraagd. De wereld is druk, complex en voortdurend in beweging. Juist daarom is het belangrijk dat we niet steeds het kind willen veranderen, soms vraagt het om aanpassing van onszelf. Het vraagt van ons als samenleving om anders te kijken, anders te denken en anders te doen. Dat we met elkaar meebewegen, zodat elk kind zich gezien, gehoord, gesteund en gewaardeerd voelt.

In Huizen willen we die beweging samen maken. We bouwen aan een sterke sociale en pedagogische basis waarin ouders, scholen, buurten, verenigingen en hulpverleners elkaar ondersteunen. Een basis waarin we gedrag vaker durven te normaliseren, vragen samen oppakken en jeugdigen en ouders versterken in hun eigen kracht. Wanneer hulp nodig is, signaleren we dit vroeg en bieden we snel passende ondersteuning, dicht bij het gezin.

We weten dat opgroeien niet voor ieder kind vanzelfsprekend is. Sommige gezinnen hebben het zwaar en niet alle kinderen krijgen dezelfde kansen. Daarom doen we wat we kunnen om die kansen te vergroten, juist voor de kinderen die dit het hardst nodig hebben.

Als gemeente willen we dichtbij zijn. Niet met regels op afstand, maar met betrokken mensen die meedenken, meedoen en meebewegen. Ook beleid moet dichtbij voelen: afgestemd op wat kinderen, ouders en hun omgeving nodig hebben, en passend bij hun dagelijks leven.

De jeugd heeft de toekomst. Met dit programma kiezen we ervoor te investeren in de volgende generatie van ons dorp. We zetten in op de eigen kracht van ouders, op een sterke pedagogische basis, op stevige teams voor hulp aan jeugd en gezin, en op de mogelijkheid voor kinderen om zoveel mogelijk thuis en in hun eigen omgeving op te groeien.

We streven naar toegankelijke en betaalbare jeugdhulp voor wie dat nodig heeft, en bouwen aan samenwerking met iedereen die bijdraagt aan het welzijn van onze jeugd. Iedereen heeft hierin een eigen rol: ouders, jongeren, scholen, verenigingen, hulpverleners en de gemeente. Samen werken we aan het verbeteren van onze jeugdzorg.

Het gaat om onze jeugd en dat is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid!

Fleur van der Kleij
Wethouder jeugd(zorg)

INLEIDING

Kinderen en jongeren in Huizen hebben het recht op een omgeving waarin zij gezond, veilig en met vertrouwen kunnen opgroeien. Dat vraagt om een samenleving die met hen meebeweegt. Achter de cijfers van de jeugdhulp gaan verhalen schuil van prestatiedruk, pesten, sociale media en de wens om te voldoen aan hoge verwachtingen. Van gezinnen die minder steun ervaren vanuit hun omgeving en daardoor sneller professionele hulp zoeken. En van ouders en kinderen die zich spiegelen aan anderen en zo hun eigen kracht soms uit het oog verliezen.

De samenleving verandert snel. Jongeren groeien op in een wereld vol prikkels, constante online aanwezigheid en een grote diversiteit aan manieren van voelen, denken en leren. De toename van neurodiversiteit vraagt om een bredere blik op opvoeden, leren en ondersteunen. Tegelijkertijd sluiten de systemen waarin kinderen opgroeien nog niet altijd aan bij hun belevingswereld. Daardoor ervaren zij, hun ouders en professionals geregeld spanning tussen wat nodig is en wat het systeem biedt.

In Huizen willen we dat alle jeugd gezond, veilig en kansrijk kan opgroeien, vanuit een sterke pedagogische basis midden in het gewone leven: op school, in de buurt, bij verenigingen, familie en kinderopvang. We versterken die basis, zodat gewone vragen over opvoeden en opgroeien niet te snel een zorgvraag worden. En als hulp nodig is, moet die eenvoudig, passend en dichtbij zijn.

Onze koers sluit aan bij de landelijke Hervormingsagenda Jeugd en de regionale samenwerking binnen de Gooi en Vechtstreek. De maatregelen in dit programma vloeien voort uit onze wettelijke taken binnen de Jeugdwet, de Participatiewet (PW), de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).

We bouwen voort op bestaande kaders, waaronder het Programmaplan Transformatie Sociaal Domein, het Beleidsplan Bestaanszekerheid, het Regionaal Programma Jeugd en Onderwijs 2022–2026 en het Collegeprogramma Huizen 2022–2026. Vanuit al deze plannen werken we volgens een aantal basisprincipes. Ze helpen ons koers te houden in de keuzes die we maken.

Dit programma is een levend document dat meebeweegt met de praktijk. Samen met inwoners, professionals en bestuur bouwen we stap voor stap verder aan een gemeente waar kinderen veilig, gezond en met vertrouwen kunnen opgroeien.

We vinden het belangrijk om maatregelen niet vanachter een bureau te bedenken, maar samen met de professionals die ze in de praktijk brengen. Zo sluiten we beter aan bij wat werkt en nodig is. Daarbij creëren we bewust experimenteerruimte: ruimte om te proberen, te leren en bij te sturen als iets anders uitpakt dan verwacht. Ook willen we flexibel kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen, zodat het programma levend en relevant blijft. Tot slot hebben we gekozen voor een gefaseerde aanpak, stap voor stap, met aandacht voor wat goed gaat én wat beter kan.

Onze basisprincipes uit de visie sociaal domein, die ons helpen koers te houden in de keuzes die we maken.

- 1 Voorkomen is beter dan genezen. We investeren in een sterke basis, in gezinnen, scholen en buurten.
- 2 De samenleving is het startpunt. Wat inwoners al voor elkaar doen, willen we behouden en versterken.
- 3 Toegang tot hulp is duidelijk en dichtbij. Inwoners moeten weten waar ze terecht kunnen.
- 4 Ondersteuning is licht als het kan, intensief als het moet. We kiezen de vorm die past bij de situatie.
- 5 Regie met menselijke maat: we maken helder wanneer formele hulp nodig is, kijken breed naar het gezin en kiezen ondersteuning die past bij hun werkelijkheid.
- 6 We doen een stap extra voor wie dat nodig heeft.
- 7 Lokaal wat kan, regionaal wat moet.
- 8 We sturen op kwaliteit, kwantiteit, kosten en tevredenheid.

Samen vormen deze kaders het fundament waarop we verder bouwen, een fundament van vertrouwen, nabijheid en samenwerking.

DE JEUGDZORGOPGAVE

In dit hoofdstuk schetsen we de belangrijkste opgaven die we zien voor onze jeugdhulp en de richting waarin we oplossingen zoeken.

Gezinnen onder druk

Het gezin vormt de eerste leefwereld van kinderen en jongeren. Daar leren zij vertrouwen, structuur en veiligheid - de basis om zich te kunnen ontwikkelen. Wanneer die basis onder druk staat, raken kinderen sneller uit balans.

Steeds meer gezinnen ervaren financiële spanning. De stijgende kosten van het dagelijks leven veroorzaken stress en onzekerheid, waardoor er minder ruimte is om problemen zelf op te vangen. Jongeren uit gezinnen met lage inkomens maken aantoonbaar vaker gebruik van jeugdhulp dan jongeren uit gezinnen met meer financiële stabiliteit¹.

Daarnaast neemt het aantal eenoudergezinnen toe. Ouders die alleen opvoeden dragen alle zorgtaken, wat emotioneel en financieel zwaar kan zijn. Dit vergroot het risico op overbelasting en verkleint de veerkracht bij tegenslagen⁴.

Wanneer verschillende problemen samenkomen versterken ze elkaar. Zo ontstaat een stapeling van risico's die de kans op jeugdhulp vergroot en trajecten complexer maakt.

Kinderen in scheiding

Ook echtscheidingen spelen een grote rol. Jaarlijks zijn duizenden kinderen betrokken bij een scheiding², vaak met langdurige gevolgen. Jongeren van gescheiden ouders zijn oververtegenwoordigd in de jeugdhulp, vooral bij complexe scheidingen³. Bijvoorbeeld scheidingen waarbij ex-partners met elkaar in conflict staan over geld, huisvesting, de opvoeding van de kinderen of andere zaken.

De spanningen in de thuissituatie vergroten de kans op psychische en emotionele problemen bij kinderen. Zij kunnen gevoelens van onzekerheid, schuld of loyaliteitsconflicten ervaren, wat hun welzijn en schoolprestaties negatief beïnvloedt. Complexe scheidingen vragen bovendien om langdurige en intensieve begeleiding. Ouders en kinderen raken soms verstrikt in juridische procedures, waardoor hulpverlening pas laat of gefragmenteerd op gang komt.

Professionals signaleren dat de samenwerking tussen instanties, scholen en hulpverleners in deze situaties extra kwetsbaar is. Verschillende partijen werken vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid, wat afstemming bemoeilijkt. De toename van complexe scheidingen vormt daarmee al langer een belangrijke opgave voor het lokale en regionale jeugdstelsel.

¹ Movisie (2021); Complexe scheidingen vragen om samenwerking over domeinen heen.

De kracht van onderwijs

Onderwijs vormt een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven van kinderen en jongeren. Ze brengen er een groot deel van hun tijd door, leren er, ontmoeten anderen en ontdekken wie ze zijn. Scholen spelen daardoor een belangrijke rol bij het signaleren van zorgen over welzijn en ontwikkeling. We ervaren nu dat scholen in toenemende mate zorgen signaleren over het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen. Wenselijk is dat onderwijs zich ook verbindt met ouders, omdat een sterke samenwerking tussen school en gezin van groot belang is voor de ontwikkeling en het welzijn van jongeren⁵. Ouders en leerkrachten versterken elkaar wanneer ze in goed contact staan en dezelfde signalen zien en vanuit een gedeelde overtuiging handelen.

In Huizen ligt het relatief verzuim met 31 leerlingen per 1.000 hoger dan het landelijk gemiddelde van 27. Ook stroomt 14,1% van de leerlingen door naar speciaal of voortgezet speciaal onderwijs, tegenover 6,1% landelijk. Deze cijfers laten zien dat de ondersteuningsbehoefte op scholen groot is.

Daarnaast staan motivatie en concentratie onder druk. Leerlingen geven aan moeite te hebben de aandacht vast te houden⁶. Pesten, prestatiedruk en sociale onveiligheid spelen hierin een rol⁷. Binnen de overlegstructuur van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) geven scholen aan dat zij niet altijd beschikken over de juiste pedagogische handvatten of voldoende capaciteit om leerlingen met specifieke hulpvragen te ondersteunen. Hierdoor verwijzen scholen of ouders sneller naar specialistische zorg, terwijl niet elke vraag daar thuishoort. Dit legt extra druk op de jeugdhulp en vergroot de afstand tussen school en hulpverlening.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2024). Jeugdhulp 2024. Jeugdmonitor. Den Haag: CBS. 2 Nederlands Jeugdinstituut (2023). Cijfers over scheiding. Utrecht: NJi. 3 Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (2023). Advies complexe scheidingen en jeugdbescherming. Den Haag: RSJ. 4 Nederlands Jeugdinstituut (2021). Eenoudergezinnen. Utrecht: NJi. 5 Onderwijsraad (2025). Werkprogramma 2026–2027: De kracht van onderwijs. Den Haag: Onderwijsraad. 6 VO-raad (2023). Mentale gezondheid en welbevinden. 7 Inspectie van het Onderwijs (2023). De Staat van het Onderwijs 2023 8 CBS & Rijksoverheid. (2024). Onderzoek trajectduur ambulante jeugdhulp. Den Haag: Rijksoverheid. 8 CBS & Rijksoverheid. (2024). Onderzoek trajectduur ambulante jeugdhulp. Den Haag: Rijksoverheid. 9 Boer, M. et al. (2022). HBSC 2021. Gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland. Utrecht: Universiteit Utrecht. 10 Van Yperen, T., Hofstede, K., Hageraats, R. & Van de Maat, A. (2023). Andere kijk op groeiend jeugdzorggebruik. Voor een hoopvolle wereld om in op te groeien. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut. Bucx, F., Eggink, E. & De Klerk, M. (2023). Meer zicht op ouders. Zorgen, problemen en hulpbronnen van ouders van minderjarige kinderen. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

Passende hulp op het juiste moment

Het zorglandschap is complex en versnipperd. Voor gezinnen en professionals is het niet altijd duidelijk waar zij terecht kunnen, waardoor hulp soms te laat of niet passend wordt ingezet. Dit vergroot de druk op specialistische voorzieningen, waar de uitstroom al langere tijd stagneert.

Landelijk neemt de duur van trajecten toe: van gemiddeld 361 dagen in 2019 naar 406 dagen in 2023⁸. Oorzaken zijn de toenemende complexiteit van hulpvragen, wachttijden en het tekort aan vervolgvoorzieningen en mogelijkheden tot volledige afschalen van zorg. Jongeren blijven daardoor langer in specialistische zorg dan wenselijk.

Tegelijkertijd blijkt uit praktijkervaring dat versterking van preventie en intensieve ambulante begeleiding leidt tot minder verblijfstrajecten en meer passende hulp in de eigen omgeving. Desondanks wordt in de praktijk nog vaak snel gekozen voor formele routes van zorg, zoals medische diagnostiek of specialistische jeugdhulp. Ouders en scholen zoeken duidelijkheid en houvast, waardoor vragen die eigenlijk binnen de eigen context kunnen worden opgelost, toch in de zorg terechtkomen.

Daarom blijft het belangrijk om te normaliseren: niet alles wat moeilijk is, vraagt om zorg. Door gezinnen te versterken in hun eigen omgeving en tijdig lichte ondersteuning te bieden, voorkomen we dat kleine problemen uitgroeien tot grote.

Maatschappelijke trends en hun invloed

Jongeren groeien op in een samenleving die gekenmerkt wordt door voortdurende prikkels en onzekerheid over de toekomst. Thema's als klimaat, geld, oorlog en wonen leiden tot zorgen⁹. Tegelijk ervaren ouders druk om het goed te doen, twijfelen door tegenstrijdige adviezen en voelen soms schaamte om hulp te vragen.

Daardoor wordt sneller een beroep gedaan op professionele hulp, ook bij vragen die horen bij het gewone opgroeien en opvoeden¹⁰. Kinderen krijgen bovendien steeds vaker een diagnose zoals ADHD of autisme, terwijl hun gedrag vaak gewoon onderdeel is van de normale (sociaal-emotionele) ontwikkeling en wordt beïnvloed door persoonlijke kenmerken, de omgeving en de manier waarop er met hen wordt omgegaan. De vanzelfsprekende steun uit de directe omgeving - familie, school en buurt - staat onder druk. Hierdoor neemt de druk op professionele jeugdhulp toe en verschuift de balans tussen wat gezinnen zelf kunnen en wat van de zorg wordt verwacht.

STRATEGISCHE LIJNEN

De opgave waar we voor staan is groot én waardevol.

We hebben de afgelopen jaren veel bereikt: de samenwerking met partners is sterker geworden, de toegang tot hulp is verbeterd en steeds meer kinderen krijgen tijdig de juiste ondersteuning. Toch is er nog veel te doen. De komende jaren bouwen we verder aan het verstevigen van de sociale en pedagogische basis en aan een jeugdhulp die dichtbij, eenvoudig en duurzaam is. We doen dat vanuit acht strategische lijnen die samen één beweging vormen: een stevige basis voor alle kinderen en gezinnen, met passende hulp waar dat nodig is. Elke lijn draagt bij aan hetzelfde doel: kinderen en jongeren in Huizen de ruimte geven om veilig, gezond en met vertrouwen op te groeien; thuis, op school en in de samenleving.

Versterken van de pedagogische basis

Kinderen en jongeren verdienen het om te zijn wie ze zijn en om op te groeien met ruimte om te leren, te proberen en soms te vallen en weer op te staan. We willen gezinnen een omgeving bieden waarin zij goed kunnen opvoeden en kinderen zich gezond kunnen ontwikkelen, zodat minder kinderen jeugdhulp nodig hebben, simpelweg omdat het goed met hen gaat. In Huizen versterken we daarom de pedagogische basis rondom het kind en gezin: alle mensen en plekken die bijdragen aan gezond opgroeien, zoals burens, leerkrachten, sportcoaches en vrienden. Samen vormen zij een belangrijk onderdeel van onze sociale basis.

We willen gezinnen een sterke en een ondersteunende omgeving bieden waarin opvoedvragen bespreekbaar zijn, signalen vroeg worden opgevangen en ondersteuning laagdrempelig en nabij is, zonder dat elke hulpvraag direct leidt tot formele jeugdhulp. Dat vraagt om een brede, domeinoverstijgende aanpak waarin de leefwereld van het kind en gezin centraal staat, niet het systeem, maar wat er daadwerkelijk speelt thuis, op school of in de buurt. We zetten in op samenwerking met onder meer onderwijs, zorgaanbieders, het lokale team en het voorveld, én we benutten ervaringen van jeugdigen en ouders. Zo bouwen we aan een stevig fundament dat bijdraagt aan het voorkomen dat jeugdhulp nodig is. En als het wel nodig voorkomt we complexe zorg.

Investeren in de eigen kracht, zelfredzaamheid en regie van ouders

Een betere jeugdzorg begint bij de eigen kracht van de jongeren zelf en hun ouders. We gaan uit van wat gezinnen zelf kunnen en stimuleren hen hun eigen verantwoordelijkheid en kracht te benutten. Ouders kunnen dat, al hebben ze soms handvatten nodig om anders om te gaan met uitdagingen, lichte problemen en alledaagse tegenslagen.

Niet elke hulpvraag vraagt om professionele interventie; veel hoort bij het opgroeien en opvoeden, en dat mag een uitdaging zijn. We stimuleren gezinnen om zelf oplossingen te vinden, met steun van hun netwerk en laagdrempelige ondersteuning vanuit professionals, zonder direct te problematiseren of te denken in diagnoses. Onze rol is nabij, versterkend en ondersteunend. We helpen verdragen wat bij het dagelijks leven hoort, zoals een driftige peuter of spanningen thuis en grijpen pas in als dat écht nodig is.

Deze benadering vraagt om een andere manier van denken en doen, van zowel ouders als professionals uit jeugdzorg. In lijn met de landelijke Hervormingsagenda voeren we hierover het gesprek en werken we aan duidelijke afspraken.

Stevige lokale teams voor hulp aan jeugdigen en gezinnen; één gezin één plan

We willen dat jeugdigen en gezinnen passende zorg krijgen, binnen of buiten de jeugdzorg, en niet langer dan nodig. Verwijzers zoals lokale teams, huisartsen, praktijkondersteuners jeugd, gecontracteerde aanbieders en gecertificeerde instellingen spelen hierin een cruciale rol. Lokale teams krijgen daarbij een centrale positie: zij voeren meer regie, stemmen beter af met samenwerkingspartners en verwijzers, beschikken over voldoende expertise en specialisatie (of kunnen dit gericht invliegen), en bieden zelf meer ondersteuning.

Zo bouwen we aan stevige, deskundige teams die gezinnen en jeugdigen niet alleen met jeugdzorgvragen helpen, maar juist ook met de onderliggende problematiek. De basis hiervoor is goed luisteren naar wat ouders en kinderen ervaren en nodig hebben. Dit vraagt om verdere professionalisering van de lokale teams, met extra vaardigheden, competenties en waar nodig uitbreiding of vrijspelen van formatie. Essentieel hierbij is samenwerking. De toekomstbestendigheid van de jeugdzorg kunnen we alleen realiseren door samen te werken: tussen professionals, met gezinnen en hun netwerk, en met alle betrokken partners.

Als gemeente investeren we daarom actief in sterke, duurzame relaties met onze partners.

Versterken van perspectief voor jongeren in kwetsbare situaties

Voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 23 jaar zijn de uitdagingen groot. Deze fase vraagt om het maken van keuzes rond school, werk, wonen, gezondheid en zelfstandigheid. Juist in deze overgangsfase lopen jongeren met meervoudige problemen het risico tussen wal en schip te raken.

Wij willen deze jongeren ondersteunen in het vinden van hun plek in de samenleving, met aandacht voor hun talenten, kwetsbaarheden en netwerk. Dat vraagt om een aanpak die aansluit bij hun levensfase en direct bijdraagt aan hun ontwikkeling. We bouwen voort op de initiatieven die al bestaan en blijven deze aanbieden waar dat aansluit bij de behoeften van jongeren. We luisteren naar hun wensen, betrekken hen bij het opstellen van toekomstplannen en geven hen een actieve rol en verantwoordelijkheid in hun eigen traject, zodat ze leren omgaan met uitdagingen die ze ook in hun volwassen leven tegenkomen.

We stoppen hierbij niet bij de harde leeftijdsgrens van 18 jaar, maar blijven ondersteuning bieden zolang dit nodig is. Zo vergroten we hun intrinsieke motivatie, versterken we hun zelfbeeld en zorgen we ervoor dat jongeren niet alleen steun krijgen bij praktische uitdagingen, maar ook vaardigheden, zelfvertrouwen en eigenaarschap ontwikkelen om hun eigen toekomst vorm te geven.

Samenwerken met onderwijs voor positief opgroeien

Scholen spelen een centrale rol in het leven van kinderen en jongeren, omdat zij daar een groot deel van hun tijd doorbrengen. Hierdoor zijn scholen een belangrijke signalerende partner; gedrag, prestaties of aanwezigheid laten vaak als eerste zien wanneer een kind ondersteuning nodig heeft of wanneer er zorgen zijn in de thuissituatie. Tegelijkertijd bouwen scholen vaak een langdurige relatie op met kinderen en leren ze gezinnen goed kennen. Soms zitten broers en zussen bij elkaar op school, waardoor scholen inzicht krijgen in het gezin als geheel en een waardevolle schakel vormen tussen gezin, kind en ondersteuning.

Door pedagogische ondersteuning beschikbaar te stellen op en in scholen kunnen korte lijnen worden gecreëerd en wordt preventieve steun beter mogelijk gemaakt. Wanneer extra zorg nodig is, kan deze snel worden opgeschaald en, zodra dat kan, ook weer worden afgeschaald. Zo voorkomen we onnodige vertraging, stapeling of verzwarend van trajecten. Scholen kunnen bovendien de effecten van de geboden ondersteuning terugzien in de klas of in het gedrag van het kind op school.

Samen met scholen werken we aan een gedeelde verantwoordelijkheid voor de ontwikkelkansen van ieder kind, waarbij het doel altijd is dat kinderen veilig en positief kunnen opgroeien in hun eigen leeromgeving.

Eerlijke kansen voor ieder kind

Elk kind, ongeacht achtergrond, thuissituatie of fysieke en mentale conditie, moet de kans krijgen zich volledig te ontwikkelen. Dit betekent dat kinderen toegang hebben tot de voorwaarden die essentieel zijn voor gezond, veilig en actief opgroeien: bestaanszekerheid, een gezonde leefomgeving, goede voeding, veilige huisvesting, zorg, onderwijs, sport- en beweegvoorzieningen en overige ondersteuning. Daarnaast moeten kinderen volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving, erbij kunnen horen en actief participeren in sport, cultuur, onderwijs en sociale activiteiten, zonder belemmeringen door fysieke, sociale of economische omstandigheden.

Onze aanpak richt zich erop dat kinderen opgroeien in een stabiele en ondersteunende omgeving. Bij elke vorm van hulp of ondersteuning aan ouders of gezinnen kijken we ook expliciet naar wat nodig is voor de kinderen, zodat zij in een veilige en stimulerende context kunnen opgroeien. Preventie en vroegsignalering staan hierbij centraal; door vroegtijdig te signaleren wanneer kinderen belemmeringen ervaren, kunnen we tijdig passende ondersteuning bieden en voorkomen dat zij kansen missen.

Zo thuis mogelijk opgroeien

We willen dat jeugdigen in Huizen zo thuis mogelijk opgroeien, in hun eigen vertrouwde omgeving. Op dit moment ontvangen relatief veel jongeren intensieve jeugdhulp met verblijf, terwijl dat lang niet altijd de best passende oplossing is. Bovendien is deze vorm van hulp kostbaar en ingrijpend. Daarom zetten we in op het eerder signaleren van gezinnen met complexe problematiek en het bieden van tijdige, passende en ook praktische ondersteuning.

Daarbij kijken we breed: niet alleen naar formele hulp, maar ook naar de inzet van informele steunfiguren uit de omgeving van het gezin. Lokale teams spelen hierin een centrale rol. Zij werken nauw samen met gecertificeerde instellingen en zorgaanbieders om hulp te bieden die is gebaseerd op een brede, integrale analyse, en blijven betrokken bij het gezin om te volgen hoe het gaat.

Via nieuwe inkoopafspraken en een gezamenlijke samenwerkingsagenda stimuleren we aanbieders om alternatieve vormen van hulp te ontwikkelen, gericht op ondersteuning thuis in plaats van uithuisplaatsing. We verwachten dat dit niet alleen leidt tot minder kosten, maar vooral tot een grotere kwaliteit van leven voor jongeren en gezinnen.

Toegankelijke en betaalbare zorg

We willen dat de jeugdhulp in Huizen toegankelijk blijft voor wie het echt nodig heeft, en tegelijkertijd betaalbaar houden. Daarom kijken we scherp naar de kosten en inkomsten, zodat we gerichter kunnen sturen en de zorg beter kunnen afstemmen op wat kinderen en gezinnen nodig hebben.

Samen met onze partners en in de regionale samenwerking verkennen we de mogelijkheden voor de volgende inkoopperiode in 2028, waarin we nog nadrukkelijker inzetten op strategisch partnerschap met aanbieders. Daarnaast blijven we ons, samen met de regio, inzetten voor een eerlijk en reëel budget vanuit het Rijk. Alleen met voldoende financiële ruimte kunnen we de noodzakelijke verbeteringen in de jeugdhulp blijven doorvoeren en voorkomen dat de kwaliteit onder druk komt te staan.

DOELSTELLINGEN

Minder jeugdigen in jeugdzorg

Minder jeugdigen uit Huizen hebben jeugdzorg nodig. We versterken de pedagogische basis, zodat kleine vragen in de eigen omgeving kunnen worden opgevangen en niet uitgroeien tot zorg.

Minder en korter verblijf

Het aantal jeugdigen met verblijf neemt af. Als verblijf toch nodig is, gebeurt dit bij voorkeur in een gezinsgerichte omgeving zoals een pleeggezin of gezinshuis, en voor een zo kort mogelijke periode. In de tussentijd worden ouders en andere opvoeders begeleid om opnieuw een veilige en stabiele thuisbasis te creëren, zodat het kind kan terugkeren naar een gezonde opvoedomgeving. Daarbij hanteren we het uitgangspunt dat niet het kind, maar het gezinssysteem centraal staat in het herstel.

Een cultuurverandering naar het nieuwe normaal

We stimuleren een manier van denken en handelen waarin niet alles wat afwijkt als probleem wordt gezien. Deze omslag vraagt om een andere houding: professionals benaderen situaties met meer vertrouwen, realisme en focus op wat wél goed gaat.

Lichte pedagogische ondersteuning dichtbij

Ondersteuning is zoveel mogelijk licht en pedagogisch van aard en vindt plaats in de eigen leefomgeving of op school. Door samen te werken en te reflecteren, versterken professionals hun handelingskracht in het dagelijks werk. Zo ontstaat een lerende cultuur waarin zij elkaar stimuleren om bewust en effectief te handelen vanuit een gedeelde visie.

Betere samenwerking en continuïteit

Professionals, ouders en jongeren ervaren een goede samenwerking tussen de betrokken partijen. Door afstemming en gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt versnippering voorkomen en hulp effectiever.

Financieel duurzame jeugdhulp

De kosten voor jeugdzorg nemen af terwijl de ondersteuning effectief blijft. Het financiële tekort op de jeugdzorg daalt structureel, waardoor middelen beschikbaar blijven voor preventie en lichte hulp.

Meer vertrouwen op eigen kracht, regie en veerkracht

Ouders en jeugdigen krijgen meer vertrouwen in hun eigen mogelijkheden en nemen vaker zelf de regie. We versterken hun veerkracht: het vermogen om met tegenslagen om te gaan en het dagelijks leven weer op te pakken. Hulp richt zich op het tijdelijk wegnemen van overbelasting, zodat gezinnen daarna zelfstandig verder kunnen zonder langdurige ondersteuning.

MAATREGELEN

Wat we doen voor betere jeugdzorg

De strategie uit hoofdstuk 'Strategische lijnen' krijgt vorm in een samenhangend pakket aan maatregelen. Elke maatregel is gekoppeld aan één van de strategische lijnen. Een deel van deze maatregelen is al in uitvoering en komt voort uit bestaande lokale of regionale programma's. Andere zijn nieuw en sluiten aan bij de beweging die we samen willen versterken.

We stemmen de uitvoering van maatregelen af met de professionals die het werk doen. Hun ervaring en inzichten zijn onmisbaar. Dat vraagt om ruimte om te leren, te experimenteren en om flexibel te kunnen inspelen op wat zich voordoet. Door stap voor stap te werken, maken we samen op het juiste moment het verschil.

Versterken van de pedagogische basis

Kinderwerk in de wijk

Kinderwerkers organiseren activiteiten en ontmoetingen in buurten en wijken. Ze creëren veilige plekken waar kinderen kunnen spelen, leren en elkaar ontmoeten. Door vroegtijdig signalen op te vangen en met ouders of scholen in gesprek te gaan, dragen kinderwerkers bij aan een sterke pedagogische omgeving. We breiden deze inzet verder uit, omdat kinderwerk een laagdrempelige manier is om kinderen te bereiken en te ondersteunen in hun ontwikkeling.

Extra inzet jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Team Jeugd en Gezin van de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) is een belangrijke partner in de preventie. Team Jeugd en Gezin ziet vrijwel alle kinderen en signaleert vroeg wanneer er zorgen zijn. De afgelopen periode zijn extra consultants ingezet, zodat het team Jeugd en Gezin haar basistaken - zoals betrokkenheid en aanwezigheid op scholen - goed kan blijven uitvoeren. De komende jaren onderzoeken we samen waar verdere versterking nodig is, zodat signalen tijdig worden opgepakt en gezinnen snel passende ondersteuning krijgen, zo dichtbij huis mogelijk. Ook kan iedereen met vragen over opvoeden en/of opgroeien terecht bij Jeugd en Gezin.

Meer informatie: www.ggdgv.nl/jeugd-en-gezin/

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Met het GALA zetten we in op gezondheid, bewegen, leefstijl, een sterke sociale basis en een gezonde start. Voor ouders in een kwetsbare positie betekent dit, in het kader van een kansrijke start, begeleiding in de periode rondom de geboorte van een kind.

Voor jeugd betekent dit meer aandacht voor gezond opgroeien in de buurt, gezonde voeding en sport en cultuur dichtbij. Samen met een breed netwerk van maatschappelijke partners zetten we ons in om de samenleving voor kinderen en jongeren gezonder in te richten. Door de inzet vanuit GALA te koppelen aan het jeugdbeleid versterken we de pedagogische basis en voorkomen we dat problemen zich opstapelen. Gezondheid en welzijn zijn immers onlosmakelijk verbonden met veilig en kansrijk opgroeien.

Preventie- en Handhavingsplan

Met het Preventie- en Handhavingsplan zet de gemeente in op het voorkomen van schade door middelengebruik via preventie en handhaving van de Alcoholwet. De aanpak richt zich op bewustwording, vroegsignalering, toegankelijke hulp en het bevorderen van een gezonde leefomgeving, onder andere via scholen, sportverenigingen en jongerenwerk. Zo werken we integraal aan het terugdringen van alcoholgebruik en het bevorderen van een gezondere generatie.

Buurtgezinnen

Met Buurtgezinnen geven we vorm aan het idee dat opvoeden iets is wat we samen doen. We willen dat kinderen kansrijk kunnen opgroeien, ook wanneer ouders tijdelijk extra steun nodig hebben. Het initiatief koppelt gezinnen die hulp kunnen gebruiken aan gezinnen die ondersteuning willen bieden. Kinderen vinden rust en structuur in een tweede thuis, terwijl ouders worden ontlast. Vaak groeit er een sterke band tussen de gezinnen, waardoor het netwerk van steun toeneemt en ouders hun eigen kracht en vertrouwen in het opvoeden weer kunnen versterken.

Investeren in eigen kracht zelfredzaamheid en regie van gezinnen

Het goede gesprek

We gaan het goede gesprek aan met ouders, jongeren en professionals over wat normaal is. We nemen de tijd om samen te onderzoeken wat er echt speelt binnen een gezin. Wat kan iemand zelf, wat kan het netwerk betekenen en waar is professionele hulp echt nodig? Door zorgvuldig te kijken en het tempo te verlagen, voorkomen we dat gezinnen te snel in zware zorg terechtkomen. Onze consultants reflecteren regelmatig met gedragswetenschappers op casussen om samen te leren en de kwaliteit van besluitvorming te vergroten.

Ambulante begeleiding dichtbij

Ambulante begeleiders ondersteunen gezinnen bij lichte, veelvoorkomende vragen: structuur in het dagelijks leven, opvoedondersteuning of het versterken van vaardigheden. Ze helpen gezinnen om zelf regie te houden en de juiste route te vinden naar passende voorzieningen. Voor jongeren vanaf 18 jaar ligt de nadruk op zelfstandigheid, toekomstperspectief en omgaan met tegenslagen.

Nieuwe verordening jeugdhulp

De nieuwe verordening jeugdhulp biedt duidelijkheid over wat gezinnen zelf kunnen en wanneer professionele hulp nodig is. We maken hierin onderscheid tussen gebruikelijke en boven-gebruikelijke zorg, en spreken af hoe we overbelasting signaleren. Daarnaast ontwikkelen we een jongerenvriendelijke versie van de verordening, zodat ook jongeren weten wat ze mogen verwachten.

Eenduidige werkwijze

We zorgen dat consultants op dezelfde manier werken en redeneren. Ze maken steeds de afweging wat een gezin zelf kan, waar het netwerk kan helpen en wanneer professionele ondersteuning nodig is. We maken gebruik van een verklarende analyse, een onderzoeksmethode voor complexe jeugdhulpvraagstukken. Methodieken zoals Positieve Gezondheid en de Doorbraakmethode stemmen we beter op elkaar af - lokaal én met onze partners. Zo ontstaat een herkenbare, samenhangende aanpak die gezinnen versterkt in hun eigen context.

Maatschappelijk dialoog

We voeren een breed maatschappelijk gesprek over wat het betekent om te normaliseren en het gewone leven te versterken voor kinderen, jongeren en gezinnen. Daarbij gaan we ervan uit dat niet elk signaal of probleem automatisch een beroep op specialistische jeugdhulp rechtvaardigt. Het doel is te onderzoeken hoe we de kracht van het alledaagse kunnen inzetten: het gezin, de wijk, de school en andere informele netwerken. Deze maatschappelijke dialoog helpt om jeugdzorg terug te brengen naar haar oorspronkelijke bedoeling en om het vanzelfsprekende weer centraal te stellen. Daarmee verlichten we de druk op het jeugdstelsel, versterken we de maatschappelijke veerkracht en creëren we een heldere, gedeelde basis voor passende ondersteuning.

Stevige lokale teams voor hulp aan kinderen, jongeren en gezinnen

Trainen en coachen van onder andere consulenten, begeleiders, POH, jeugd en gezin en scholen voor het goede oudergesprek

Onze professionals moeten beter worden in het voeren van het gesprek over wat normaal is en bij het opgroeien hoort en wanneer er juist hulp nodig is. Deze professionals zijn vaak een eerste aanspreekpunt voor ouders en jeugdigen met zorgen. Het vraagt vaardigheden om ouders en jeugdigen goed te horen. En ook om soms te vertellen dat jeugdhulp niet nodig is. En ze wel mogelijkheden te bieden. Hoe doe je dit goed? Om vaardigheden te vergroten denken we aan gezamenlijke trainingen, coaching en intervisie.

Doorbraakmethode

Soms lopen gezinnen vast en bieden bestaande regelingen geen passende oplossing. De gemeente wil voorspelbaar, betrouwbaar en navolgbaar handelen voor alle inwoners. Met de Doorbraakmethode zoeken we naar wat in elke situatie écht nodig is, maatwerk dat past bij de mens, niet bij de regel. We werken vanuit de bedoeling: doen wat nodig is, met wet- en regelgeving als ondersteuning, niet als uitgangspunt. Zo pakken we problemen integraal aan op persoons-, gezins- en systeemniveau, vanuit één gezamenlijke aanpak.

Praktijkondersteuning jeugd (POH-jeugd)

De praktijkondersteuner jeugd GGZ (POH-jeugd) werkt binnen de huisartsenpraktijk en vormt samen met de huisarts het eerste, laagdrempelige aanspreekpunt voor gezinnen met zorgvragen. Wanneer er binnen de huisartsenpraktijk een jeugdzorgvraag wordt gesignaleerd, verwijst de huisarts deze door naar de POH-jeugd. De POH-jeugd onderzoekt samen met het gezin wat er precies aan de hand is en wat nodig is. Daarbij wordt gekeken naar wat het gezin en hun netwerk zelf kunnen doen of wat het voorveld (maatschappelijke organisaties) kan betekenen aan lichte ondersteuning. Voor lichte problematiek biedt de POH-jeugd zelf kortdurende begeleiding en/of behandeling.

Wanneer er sprake is van zwaardere of specialistische problematiek, zorgt de POH-jeugd voor een gerichte doorverwijzing. Indien er sprake is van wachtlijsten binnen de specialistische zorg, kan de POH-jeugd overbruggingszorg bieden, zodat de situatie van het kind of gezin in de tussentijd niet verder verslechtert. Deze werkwijze zorgt ervoor dat problemen vroegtijdig en dichtbij huis worden opgepakt, voorkomt onnodige doorverwijzingen naar zware zorg en versterkt de eigen regie en veerkracht van gezinnen.

Stevig lokaal team

We bouwen verder aan sterke, deskundige teams die gezinnen snel en passend kunnen ondersteunen, volgens het principe één gezin, één plan. Dit team signaleert vroeg, ondersteunt laagdrempelig en kan snel opschalen en afschalen als dat nodig is. Regionaal stemmen we af hoe we specialistische partners hierin betrekken en wat dit betekent voor de gezamenlijke inkoop. Zo zorgen we samen voor een stevig fundament van basisvoorzieningen en een duidelijke toegang tot zwaardere zorg.

Inzet factorenmodel jeugd

Met het factorenmodel brengen we gegevens over verschillende hulpvragen samen. Door deze informatie te koppelen, krijgen we inzicht in patronen en oorzaken, waardoor we gericht beleid kunnen maken en ondersteuning beter kunnen afstemmen. Zo leren we wat werkt en waar verbetering nodig is.

Cliëntervaringsonderzoek jeugd (regionaal)

Jaarlijks doen we regionaal onderzoek naar de ervaringen van jongeren en ouders met jeugdhulp. Hun feedback laat zien wat goed gaat en waar verbeteringen nodig zijn. De resultaten gebruiken we om samen met partners te leren en onze aanpak structureel te verbeteren.

Samenwerken met onderwijs voor positief opgroeien

Onderwijsachterstandenbeleid

Samen met partners pakken we onderwijsachterstanden aan. Het actieplan onderwijsachterstandenbeleid is geïntegreerd met de Lokale Educatieve Jeugdagenda (LEJA). Zo sturen we op samenhang en voortgang in één overlegstructuur. De nadruk ligt op het vergroten van het bereik van voorschoolse educatie, programma's als Opstap(je) en de VoorleesExpress. Vanaf 2025 starten we met de Peutermonitor en maken we resultaatafspraken voor groep 1 en 2, zodat kinderen op tijd de juiste ondersteuning krijgen.

Ondersteuning op scholen

Sinds 2024 zijn consultants en ambulant begeleiders structureel aanwezig op vijf basisscholen. Hun inzet versterkt de pedagogische basis, zorgt voor korte lijnen en maakt vroegtijdige ondersteuning mogelijk. De aanpak is succesvol en nu onderdeel van het reguliere werk. We nemen de inzichten uit een tussenevaluatie mee in het LEA-plan.

We gaan de inzet op scholen verder doorontwikkelen op basis van de opgedane ervaring tot nu toe. Om de pedagogische basis duurzaam te versterken, vroegtijdige signalering mogelijk te maken en complexe problemen te voorkomen, zetten we in op lichte pedagogische ondersteuning en deskundigheidsbevordering. Door extra handen toe te voegen in de scholen ontlasten we in eerste instantie docenten, zodat zij meer ruimte ervaren om aandacht te geven aan hun primaire proces. Tegelijkertijd benutten we deze inzet om samen te reflecteren op situaties uit de praktijk (coaching on the job). Jeugdconsultanten, docenten en andere betrokkenen leren door te doen, ontwikkelen hun handelingsvaardigheden en versterken hun pedagogisch vakmanschap.

Deze werkwijze vergroot de handelingskracht binnen de school en maakt het mogelijk om hulpvragen vroegtijdig en laagdrempelig op te pakken, waardoor jeugdigen uitstromen uit zware vormen van jeugdhulp en de instroom wordt voorkomen. Daarbij willen we de samenwerking versterken met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, Jeugd en Gezin, Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) en andere partners. En samen beter benutten wat er al is aan kennis, expertise, voorzieningen en initiatieven.

Een veilige school

In het kader van integraal veiligheidsbeleid hebben we ons in 2022, samen met het basis- en voortgezet onderwijs en de politie, gecommitteerd aan de Schoolveiligheidsovereenkomst. In deze overeenkomst staan maatregelen en afspraken die bijdragen aan een veilige omgeving in en rond scholen. Maar we doen meer. We investeren in korte lijnen met scholen om de veiligheid te versterken. Zo voeren we, waar nodig, periodieke gesprekken met scholen op casusniveau. We bespreken vanuit het interventieteam risicosignalen en maken zo nodig gezamenlijk een actieplan voor leerlingen. Op dit moment onderzoeken we samen met het samenwerkingsverband Qinas hoe we scholen en leerlingen zo nog beter kunnen ondersteunen.

Visie op onderwijshuisvesting: 'Het kind centraal'

Begin 2025 is de nieuwe visie op onderwijshuisvesting vastgesteld. Daarin zien we scholen niet alleen als leerplek, maar ook als plekken waar samenwerking, ontmoeting en ondersteuning samenkomen. Zo dragen gebouwen zelf bij aan de ontwikkeling en het welzijn van kinderen.

Vroegsignalering van schulden op basisscholen

Leerkrachten merken vaak als eerste wanneer gezinnen te maken krijgen met armoede of schulden. We werken samen met basisscholen om dit structureel te signaleren en gezinnen sneller naar passende hulp te leiden. Zo voorkomen we dat financiële problemen leiden tot grotere zorgen rond opgroeien en opvoeden.

Lokale Educatieve en Jeugdagenda (LEJA)

In 2025 ontwikkelen we samen met onderwijs en partners een nieuwe LEJA. Deze agenda vormt het kader voor samenwerking op jeugd en educatie, inclusief de verbinding met jeugdhulp. Een vaste overlegstructuur zorgt voor sturing, voortgang en gedeelde verantwoordelijkheid.

Regionale Educatieve Agenda (REA)

Sommige thema's vragen om afstemming op regionaal niveau, zoals doorlopende leerlijnen van po naar vo en mbo, het voorkomen van schooluitval en het organiseren van specialistische voorzieningen. De REA vult de lokale agenda aan en zorgt voor samenhang tussen gemeenten en scholen in de regio.

Onderwijs Jeugdarrangementen (regionaal)

Sinds 2019 bekostigen gemeenten in de regio jeugdhulp binnen het speciaal basisonderwijs. De komende jaren werken we aan een plan om deze Onderwijs Jeugdarrangementen verder te versterken. Het doel is dat alle scholen voor gespecialiseerd basisonderwijs in de regio beschikken over een goed functionerend arrangement, zodat kinderen die extra steun nodig hebben deze in hun eigen leeromgeving kunnen krijgen.

Versterken van perspectief voor jongeren in kwetsbare situaties

Jongerenwerk

Het jongerenwerk bereikt jongeren van 10 tot 23 jaar: jongeren die extra steun nodig hebben, maar ook groepen die op straat voor overlast zorgen. Door activiteiten en individuele begeleiding werken jongeren aan talentontwikkeling, schoolse en sociale vaardigheden. Samenwerking met jeugdagenten, BOA's, consultants en de POH-jeugd zorgt voor een sterk netwerk rondom jongeren en een veiligere leefomgeving.

Statushouders en Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMA's)

Integratieconsultanten begeleiden jonge statushouders vanaf 18 jaar naar onderwijs en inburgering. Waar mogelijk volgen zij een traject dat aansluit op vervolgonderwijs of werk. Voor jongeren onder de 18 jaar zonder ouders is Nidos verantwoordelijk; zij volgen onderwijs via Internationale Schakelklassen (ISK). Vanaf hun 18e krijgen zij begeleiding vanuit de gemeente. Zo zorgen we voor een soepele overgang en een kansrijke start.

Jongereninformatiepunt (JIP) en budgetcoaching

In jongerencentrum Connect is het Jongeren Informatie Punt (JIP) gevestigd. Jongeren kunnen hier terecht voor laagdrempelig advies over uiteenlopende vragen. Een budgetcoach biedt begeleiding bij financiële problemen en helpt jongeren om overzicht en grip te krijgen. Zo voorkomen we dat kleine zorgen uitgroeien tot grote problemen.

Zicht op Werk

Met het project Zicht op Werk ondersteunen we jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt richting opleiding, werk of maatschappelijke participatie. Jongerencoaches bieden intensieve begeleiding en werken nauw samen met het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL). Daarnaast sluiten we aan bij het regionale Actieplan Jeugdwerkloosheid, waarin jobcoaches en jobhunters jongeren tot 23 jaar begeleiden naar werk of stage. Zo voorkomen we dat jongeren terugvallen en vergroten we hun toekomstperspectief.

Schuldsanering jongeren

We starten een pilot voor jongeren met problematische schulden. Hun schulden worden via een regeling gesaneerd, zodat zij opnieuw kunnen beginnen. Van jongeren vragen we een tegenprestatie, zoals het afronden van school of vrijwilligerswerk. Zo combineren we financiële steun met persoonlijke groei en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Voorlichting over omgaan met geld

Met de nieuwe voorstelling *Omgaan met geld* willen we jongeren bewust maken van de gevolgen van hun financiële keuzes. De voorstelling sluit aan bij hun leefwereld en laat op een luchtige manier zien wat verstandig financieel gedrag is. Zo verkleinen we de kans op schulden en versterken we hun zelfredzaamheid.

Kamers met Aandacht (regionaal)

Jongeren van 18 tot 23 jaar die uitstromen uit de jeugdzorg kunnen tijdelijk terecht in een Kamer met Aandacht. Zij huren een kamer bij een hospita of woningcorporatie en krijgen zo een veilige plek om zelfstandig te worden. Dat voorkomt dak- en thuisloosheid en biedt jongeren de rust om te bouwen aan hun toekomst.

Eerlijke kansen voor ieder kind

Meedoen HBEL

Met het programma Meedoen HBEL zorgen we dat alle kinderen kunnen deelnemen aan sport, cultuur en andere activiteiten, ook als hun thuissituatie dat financieel moeilijk maakt. Geen enkel kind mag buitengesloten worden. Door financiële drempels weg te nemen, geven we kinderen ruimte om zich te ontwikkelen, vrienden te maken en volwaardig mee te doen.

Toolbox op scholen (vanaf 2026)

Scholen ontvangen een toolbox met praktische instrumenten en materialen om kinderen extra te ondersteunen, bijvoorbeeld bij leren, gedrag of welbevinden.

De toolbox helpt leerkrachten om sneller en beter in te spelen op verschillen tussen leerlingen. Zo vergroten we de ontwikkelkansen van ieder kind, juist binnen het reguliere onderwijs.

Child Friendly City (vanaf 2026)

Huizen wil zich aansluiten bij het UNICEF-initiatief *Child Friendly Cities*. Dat betekent dat we ons beleid en onze uitvoering steeds meer gaan bekijken vanuit de rechten en belangen van kinderen. In 2025 onderzoeken we wanneer en hoe deelname kan starten. Zo bouwen we aan een gemeente waarin kinderen zich gehoord en serieus genomen voelen, en hun stem meetelt bij beslissingen die hen raken.

Zo thuis mogelijk opgroeien

Afbouw jeugdhulp met verblijf (regionaal)

Regionaal zetten we in op minder residentiële bedden, kortere verblijfsduur en kleinere woongroepen. Tegelijkertijd stimuleren we ambulante begeleiding en alternatieven in de thuissituatie. Zo zorgen we dat verblijf alleen wordt ingezet als het écht niet anders kan. Dat is beter voor kinderen én voor hun gezinnen.

Pleegzorg in het lokale netwerk (regionaal)

Samen met partners onderzoeken we hoe we het netwerk rond pleegzorg beter kunnen benutten en de pleegouders kunnen ondersteunen. Soms zijn voorwaarden te beperkend, waardoor kansen voor opvang in de eigen omgeving onbenut blijven. Met een sterker lokaal netwerk willen we meer kinderen de kans geven om in een vertrouwde omgeving op te groeien, met behoud van hun sociale verbanden.

Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (regionaal)

In de regio voeren we het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming uit, een nieuwe, transparante, gezinsgerichte aanpak bij onveiligheid, met één vaste contactpersoon per gezin en een Regionaal Veiligheidsteam dat integraal samenwerkt. De eerste stappen zijn gezet met de "toekomsttuinen", waarin professionals van gemeenten, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen samen met ervaringsdeskundigen, jeugdigen en gezinnen nieuwe werkwijzen beproeven en verder ontwikkelen. Er wordt gewerkt met de GSV TOP3-methodiek. Dit helpt om samen met het gezin te werken vanuit een gedeeld beeld en gezamenlijk opgesteld plan. Met als doel te werken aan veiligheid in gezinnen waar het structureel onveilig is. Dit met 'zo thuis als mogelijk' als uitgangspunt.

Meer informatie:

<https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/jeugd-onderwijs/toekomstscenario/>

<https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2024/11/concept-PVA-TKS-GV-versie-31-10-.pdf>

IDU - Instroom, Doorstroom, Uitstroom (regionaal)

Het programma Verbeteren van Instroom, Doorstroom en Uitstroom Jeugdhulp (IDU) heeft als doel de wachttijden in de jeugdhulp te verkorten. Dit doen we door de instroom in de jeugdhulp te verbeteren, de doorstroom te versnellen en de uitstroom te bevorderen. Maar misschien nog wel belangrijker is, dat we binnen IDU samen werken aan het voorkomen van de inzet van jeugdhulp voor jeugdigen en gezinnen die met een andere manier van ondersteuning tijdig en passend geholpen kunnen worden. Door bijvoorbeeld op scholen de gewenste ondersteuning toe te voegen en/of beter gebruik te maken van voorzieningen in de wijk.

Gemeenten, onderwijs en zorgpartners ontdekken samen met ervaringsdeskundigen, jeugdigen en ouders hoe zij vanuit een gezamenlijke grondhouding van vertrouwen, oprechte interesse, gelijkwaardigheid en rust kunnen samenwerken. Vanuit deze basis leren we in tien concrete pilots wat echt werkt in de praktijk en wat juist in de weg zit en we moeten veranderen, zodat jeugdigen en gezinnen sneller passende hulp krijgen. Onderdeel van dit leren is het leren van en met data. Dit met 'zo thuis als mogelijk' als uitgangspunt.

Ook geven we binnen IDU extra aandacht aan de aanpak van complexe scheidingen. In samenwerking met alle betrokkene werken we aan oplossingen die kinderen en ouders beter ondersteunen tijdens en na een scheiding, zodat escalatie wordt voorkomen en passende hulp tijdig beschikbaar is.

Meer informatie:

Instroom, doorstroom, uitstroom jeugdhulp | Regio Gooi en Vechtstreek

Thuis van Noordje – Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd Noord-Holland

Binnen het Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd Noord Holland (BEN-NH) werken gemeenten, zorgaanbieders en onderwijs regionaal samen aan kleinschalige woonvoorzieningen voor jeugdigen met complexe hulpvragen “het Thuis van Noordje”. De aanpak biedt onvoorwaardelijk wonen in kleine groepen met vaste begeleiders, gecombineerd met onderwijs en behandeling op maat. Via regionale triage en samenwerking in expertteams wordt bepaald welke ondersteuning het best aansluit, waardoor onnodige doorplaatsing wordt voorkomen. Zo ontstaat een duurzaam netwerk rond het kind dat stabiliteit, hechting en doorlopende ontwikkeling bevordert.

Meer informatie:
<https://bennh.nl/thuis-voor-noordje/>

Het Regionaal Expertteam (RET) (regionaal)

Het Regionaal Expertteam (RET) is onderdeel van Regio Gooi en Vechtstreek. Dat is het samenwerkingsverband van alle regio gemeenten. In het RET werken onder andere gedragsdeskundigen en jeugdartsen. Daarnaast zijn bij het RET deskundigen betrokken uit de jeugd-ggz, jeugdhulp, hulp bij licht verstandelijke beperking, passend onderwijs en maatschappelijk werk. Het RET denkt mee en geeft informatie en advies aan professionals bij vastgelopen complexe casuïstiek. Het RET is in doorontwikkeling, waarbij de advisering uitgebreid wordt naar vastgelopen casuïstiek voor 23 jaar en ouder. Het RET is een wettelijke taak voor gemeenten en regionaal georganiseerd.

Ervaringsdeskundigheid

Ervaringsdeskundigen worden in IDU en TKS nadrukkelijk ingezet om jeugdigen, ouders en professionals extra te ondersteunen tijdens het hulpverleningstraject. Een volgende stap is de inzet van ervaringsdeskundigen bij het Regionaal Expertteam (RET) en bij complexe echtscheidingsproblematiek. We onderzoeken tegelijkertijd hoe we ervaringsdeskundigheid breder in de dienstverlening kunnen integreren.

Toegankelijke en betaalbare zorg

Overzetten van lokale naar regionale maatwerkcontracten (regionaal)

We brengen lokale maatwerkcontracten onder bij de regio. Zo krijgen we beter zicht op ontbrekende voorzieningen en kunnen we samen sturing geven aan het aanbod. Deze stap bereidt ons voor op de nieuwe regionale inkoop in 2028. Nieuwe lokale contracten sluiten we alleen nog af als er sprake is van een dringende of acute situatie, zoals tijdelijke overbruggingszorg.

Inkoopwensen 2028 (regionaal, start medio 2026)

Samen met onze regionale partners bespreken we onze lokale wensen voor de inkoopronde van 2028. We willen dat het toekomstige aanbod nog beter aansluit bij de behoeften van kinderen, jongeren en gezinnen in Huizen. Door vroegtijdig in gesprek te gaan, kunnen we gericht sturen op kwaliteit, bereikbaarheid en doelmatigheid van zorg.

Lobby voor eerlijke jeugdfinanciering (VNG en BJ42)

Samen met andere gemeenten blijven we ons inzetten voor een eerlijk, toereikend en voorspelbaar budget voor de jeugdhulp. Via de VNG en BJ42 - het bestuurlijk netwerk van de 42 jeugdregio's - pleiten we bij het Rijk voor stabiele financiering die aansluit bij de werkelijke opgaven in gemeenten, zodat we onze verantwoordelijkheid goed kunnen blijven uitvoeren.

Bijdragen aan landelijke trajecten voor voorspelbare financiering en stabiele uitvoering (regionaal)

Naast de lobby nemen we actief deel aan landelijke trajecten die gericht zijn op structurele verbeteringen in de financiering en uitvoering van de jeugdhulp. Zo zorgen we dat de stem van gemeenten - en die van onze regio Gooi en Vechtstreek in het bijzonder - doorklinkt in landelijk beleid. De praktijk laat zien dat ook in een decentraal stelsel (boven)regionale samenwerking essentieel is om duurzame jeugdhulp te realiseren. Het bestuurlijk netwerk BJ42 faciliteert hiervoor de samenwerking tussen jeugdregio's en vormt een waardevolle aanvulling op het ambtelijk netwerk J42.

REALISATIE EN STURING

Een goed plan wérkt

Goede plannen zijn pas waardevol als ze ook echt werken in de praktijk en de inwoner, onze jeugd, het verschil merkt. Als gemeente nemen we daarom actief verantwoordelijkheid voor het realiseren van de ambities uit dit programma. Dat betekent: richting geven, uitvoering organiseren, samenhang bewaken en voortdurend leren van wat goed gaat en wat beter kan.

Sturing op programma

Voor elke maatregel benoemen we een trekker die het voortouw neemt, verbinding legt met de praktijk en zorgt dat er beweging komt. Aan iedere maatregel werkt een programmateam van collega's en partners uit het veld. We beginnen klein, testen wat werkt, leren en bouwen stap voor stap verder. Sommige trekkers nemen meerdere samenhangende maatregelen onder hun hoede, zodat lijnen kort blijven en kennis gedeeld wordt.

De programmamanager bewaakt de voortgang en samenhang van het geheel. Daarbij werken we aan een centraal overzicht waarin per maatregel inzichtelijk is wie wat doet, wanneer en met welk doel. Zo blijft de uitvoering op koers en kunnen we bestuurders, managers, teamleiders, coördinatoren en adviseurs tijdig betrekken bij keuzes of knelpunten.

Voor nieuwe of intensieve maatregelen zetten we - waar nodig - extra capaciteit in om uitvoering en borging te versterken. De stuurgroep volgt de voortgang, bewaakt de samenhang en stuurt bij waar dat nodig is.

Betrokkenheid van jeugdigen

De stem van kinderen en jongeren is onmisbaar bij het realiseren van onze ambities. We willen beleid en uitvoering laten aansluiten bij wat zij daadwerkelijk ervaren en nodig hebben. Daarom betrekken we jeugdigen op verschillende manieren en leren we van hun perspectieven. We leren van gesprekken en contacten met jeugdigen zelf, maar ook van ouders en professionals die nauw betrokken zijn bij hun ontwikkeling.

Ook leren we van klanttevredenheidsonderzoeken en signalen uit de praktijk, die inzicht geven in wat goed gaat en wat beter kan. Daarnaast speelt het Jongerenpanel een waardevolle rol: dit panel denkt op onze aanvraag actief mee over thema's en maat-

regelen die jongeren direct raken. Hun input helpt om beleid te maken dat niet alleen over jongeren gaat, maar samen mét hen wordt ontwikkeld.

Zo bouwen we stap voor stap aan een jeugdstelsel waarin kinderen en jongeren echt gehoord worden en waarin hun ervaringen richting geven aan verdere verbetering.

Gebiedsgerichte uitvoering

Sommige maatregelen vragen om een gebiedsgerichte aanpak, omdat elke wijk, buurt of schoolomgeving haar eigen dynamiek en samenwerkingsverbanden kent.

Sturing op uitvoering

Het realiseren van onze visie vraagt niet alleen om plannen, maar ook om een duidelijke houding, gezamenlijke taal en professioneel handelen. Daarom versterken we het sociaal kapitaal binnen de organisatie: medewerkers weten wat hun rol is, durven eigenaarschap te nemen en werken vanuit vertrouwen.

Procesregie

Procesregie betekent dat professionals zelfstandig besluiten kunnen nemen, op basis van hun kennis, ervaring en het inzicht in de context van gezinnen. We stimuleren eigenaarschap en professioneel handelen binnen teams door eenduidige werkwijzen, heldere structuren, zorgvuldig onderzoek en het afstemmen op de leefwereld van gezinnen. Professionals worden ondersteund door een stevige organisatie die richting biedt, maar ook vertrouwt op hun vakmanschap. Dat vertrouwen staat centraal - ook wanneer het niet inzetten van hulp de juiste keuze is.

Partnerschap

Partnerschap gaat over duurzame relaties: met gezinnen, scholen, zorgaanbieders, verenigingen en maatschappelijke organisaties. We investeren actief in deze relaties, juist ook buiten acute situaties om. Sterke samenwerkingsrelaties zorgen voor wederkerigheid, draagvlak en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Zo ontstaat een natuurlijke samenwerking in het belang van kinderen en gezinnen.

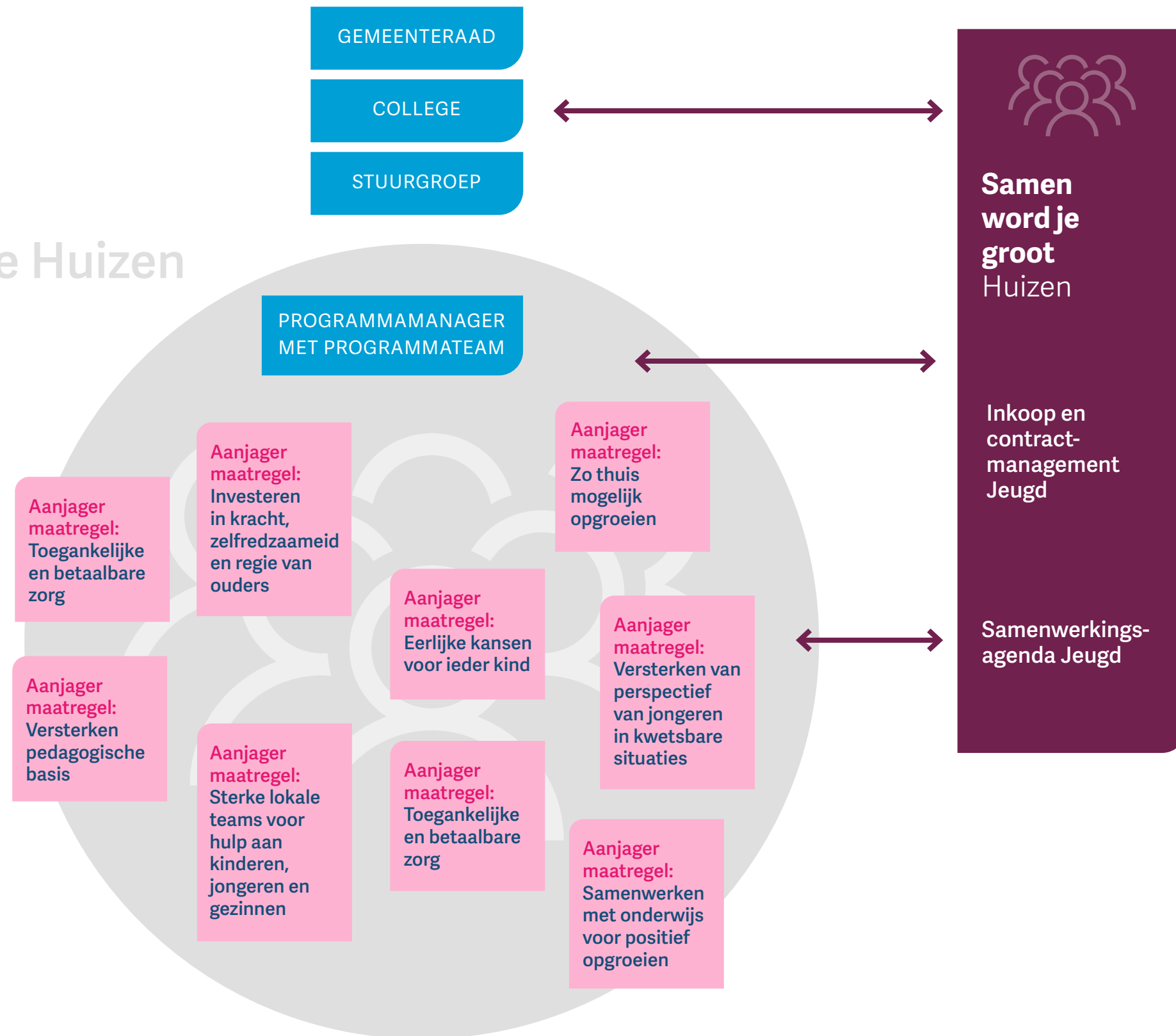
Monitoren en leren

Leren van wat we doen en welke impact we maken is een vast onderdeel van dit programma. We volgen de voortgang van dit programma, meten effecten waar mogelijk, en delen ervaringen. Zo groeit een lerende organisatie die zich voortdurend ontwikkelt.

De programmamanager vertaalt de strategische doelen uit dit plan naar concrete KPI's, zodat zichtbaar wordt of onze inzet daadwerkelijk aansluit bij wat inwoners nodig hebben. Hiervoor vraagt de programmamanager de trekkers van de maatregelen om proces- en effectindicatoren te benoemen. Samen met financiën en bedrijfsvoering vertalen we deze indicatoren naar de benodigde middelen én naar de weergave in ons eigen dashboard (Power BI).

Via het dashboard volgen we de voortgang, signaleren we trends en ontwikkelingen en sturen we tijdig bij op basis van data. Jaarlijks evalueren we de opbrengsten van het programma. Leren gebeurt niet alleen op basis van cijfers, maar ook door ervaringen van ouders, jongeren en professionals. Hun verhalen maken zichtbaar waar beleid werkt en waar het nog schuurt. Door voortdurend te luisteren, te reflecteren en bij te sturen, blijft het beleid in Huizen betekenisvol en gericht op resultaat.

Gemeente Huizen

COLOFON

Samenstelling en vormgeving

L. Eisses
D. Willems
Gemeente Huizen

Vormgeving
Buro Welie

Druk
Gemeente Huizen, september 2025

